

“La independència que ens han donat és una enganyifa”

El grup Vetevendosje, que en albanès vol dir ‘autodeterminació’, va reunir el març de l’any passat 25.000 manifestants a Pristina contra el pla de la comunitat internacional per a Kosovo, dissenyat per Martti Ahtisaari, ex-president finlandès i enviat especial de l’ONU. El pla Ahtisaari tot just es comença a executar i Vetevendosje ja prepara noves accions per a oposar-s’hi. La diplomàcia europea i nord-americana tem que aquest grup, amb un gran suport entre els col·lectius universitaris, pugui desestabilitzar el nou estat.

—Per què us oposeu a l’arribada d’una missió de la Unió Europea a Kosovo?

—Ens hi oposem per la mateixa raó que érem contraris a la UNMIK [missió de l’ONU a Kosovo des del 1999]. La missió de la Unió Europea ve imposada des de fora. No ha estat escollida pel poble de Kosovo, però tindrà un poder absolut sobre el nostre futur. Es, en definitiva, una missió antidemocràtica que impedeix al nostre país de ser plenament lliure.

—Kosovo, tanmateix, ja és un estat independent. Encara no és prou lliure?

—La independència que ens han donat és una enganyifa. Kosovo s’ha convertit en una colònia de la comunitat internacional. A casa nostra no hi ha hagut una colonització clàssica, quan un país n’ocupa un altre, sinó una colonització diguem-ne *multinacional*. L’home amb més poder al nostre estat serà un diplomàtic holandès, Pieter Feith [enviat especial de la UE]. Ell, tot solet, podrà fer i desfer governs a pler o, si ho vol, anul·lar lleis aprovades pel parlament. Aquest senyor encarna la versió més moderna d’una monarquia absoluta a Europa.

—Per què Vetevendosje no accepta la creació de municipis serbis dins Kosovo?

—Aquesta decisió de la comunitat internacional provocarà una fractura so-

Visar Ymeri (Pristina, 1973) és un dels principals activistes del grup Vetevendosje. Aquest col·lectiu albanokosovar sosté que Kosovo s’ha convertit en una colònia de la comunitat internacional i que cal exigir un referèndum d’autodeterminació per tal que els ciutadans del nou estat puguin escollir lliurement el seu futur.

cial més gran a Kosovo. No hi haurà cap contacte entre albanesos i serbis. Serem un país segregat en ètnies que no podrà funcionar de cap manera. I, si no s’hi fa res, serà així per sempre, ja que s’han previst dos sistemes educatius paral·lels, un per als serbis i un altre per als albanesos. D’una altra banda, amb la creació d’aquests municipis autònoms serbis, Belgrad continua controlant un terç del territori de Kosovo. Segons el pla Ahtisaari, els municipis serbis podran ser governats per l’executiu de Belgrad i no pel de Pristina!

—Els serbis de Kosovo no poden dependre de Belgrad si ho volen?

—No tenim res en contra dels serbis de Kosovo. El problema són els seus dirigents de Belgrad. Ni Sèrbia ni cap altre país del món no pot interferir en afers interns de Kosovo. Els serbis de Kosovo han de tenir els mateixos drets

que qualsevol altra minoria nacional d’arreu del món. Poden, per exemple, hissar la seva bandera, celebrar les seves festes nacionals, però de cap manera no han de tenir plena sobirania sobre un territori de Kosovo.

—Com veieu el pla de protecció especial de monuments religiosos serbis a Kosovo?

—Representa una victòria de Sèrbia. Amb aquesta mesura, Belgrad ha aconseguit dos objectius. D’una banda, donar una naturalesa religiosa a un conflicte que no n’ha tingut mai. D’una altra, demostrar al món que Kosovo pertany per història a Sèrbia, ja que hi tenim els seus monestirs.

—Voleu dir que els monestirs ortodoxos no van ser construïts pels serbis?

—No, jo no dic això. Simplement vull dir que aquests monuments pertanyen a tota la gent de Kosovo, independentment de la seva ètnia.

—Vetevendosje és un perill per al nou estat de Kosovo, tal com asseguren fonts diplomàtiques?

—És evident que el nostre moviment és vist amb hostilitat per certs dirigents internacionals i alguns líders locals. És clar que som perillosos per a aquesta gent! Nosaltres no tancarem els ulls davant una imposició estrangera. En realitat, els que són perillosos per a Kosovo són aquests líders polítics que prenen decisions sense escoltar la voluntat del poble.

—I quina és la voluntat del poble de Kosovo?

—Ser totalment lliure.

—Com ho sabeu?

—L’últim referèndum celebrat a Kosovo, el 1991, va deixar ben clar el desig dels kosovars de poder decidir lliurement el nostre futur. Des d’aleshores, tots els sondatges d’opinió han confirmat aquesta voluntat majoritària del nostre poble.

—De veritat que no hi veieu cap aspecte positiu, en el nou estat de Kosovo?

Visar Ymeri, fotografiat recentment davant la seu del grup Vetëvendosje, a Pristina, la capital de Kosovo.

—No. A més a més, el pla Ahtisaari ens nega el dret de defensar-nos a nosaltres mateixos. No podrem tenir un exèrcit propi, sinó només una mena de policia multiètnica. Això pot ser un problema, sobretot si tenim en compte que Sèrbia encara somia tornar a ocupar-nos.

—Quina alternativa al pla Ahtisaari proposa Vetëvendosje?

—Volem un referèndum d'autodeterminació per escollir lliurement el nostre futur. Que el resultat del referèndum sigui aplicat a la nostra constitució. I que, en lloc del pla Ahtisaari, la nostra constitució sigui el màxim marc legal a Kosovo. Amb un referèndum, podrem tornar a implicar la gent del carrer en la política. És simptomàtic que a les darreres eleccions, l'any passat, més de la meitat dels ciutadans no anessin a votar.

—Per què no us presenteu a les eleccions com un partit polític?

—Canviar l'actual situació dins el parlament és impossible. Els nostres diputats són titelles de la comunitat internacional. L'únic que pots fer quan

entres a les institucions de Kosovo és ser corrupte i robar tant com puguis.

—Vetëvendosje és un moviment d'esquerres o de dretes?

—Com a col·lectiu, no ens definim políticament ni a l'esquerra ni a la dreta. Dins el nostre moviment, hi ha diversos punts de vista econòmics. El nostre objectiu unitari és el dret a l'autodeterminació del poble de Kosovo. En aquest objectiu hi tenen cabuda tant la gent més progressista com els més conservadors.

—Creieu que la definició de l'estatus atraurà inversions estrangeres?

—La creació del nou estat no ajudarà a millorar l'economia dels ciutadans de Kosovo. Perquè hi hagi un veritable desenvolupament econòmic calen dos requisits que ara mateix no tenim. El primer és el control sobre els nostres recursos. El segon són plenes competències a l'hora de prendre decisions econòmiques. Segons el pla Ahtisaari, la missió de la Unió Europea dirigirà totes les polítiques fiscals i, a més, tindrà control sobre l'agència de privatització de Kosovo. Per tant, els nostres recursos

seran venuts a empreses multinacionals que només miraran pels seus interessos i, de cap manera, no beneficiaran el poble de Kosovo.

—La Unió Europea, emperò, ha promès d'invertir a Kosovo.

—Les úniques inversions estrangeres que preveu el pla Ahtisaari van encara- des a qüestions tècniques i, sobretot, a fonamentar la participació de la minoria sèrbia a les noves institucions. Per tot això creiem que encara som a temps d'aturar un pla tan perjudicial per als ciutadans de Kosovo.

—De quina manera voleu aturar el pla Ahtisaari?

—Vetëvendosje és partidari de la resistència pacífica per aconseguir els objectius del poble de Kosovo. Organitzarem manifestacions per demostrar que estem descontents amb la nova situació. També ens mobilitzarem per blocar la creació de municipis autònoms serbis dins Kosovo.

*Pau Bori
Pristina (Kosovo)*